

РОЗВИТОК СЕГМЕНТА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ГАРАНТОВАНОЇ ЯКОСТІ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

Увага до якості та безпечності продовольства в умовах глобалізації зростає не тільки через їх важливість для здоров'я населення, а й через вплив цієї проблеми на міжнародні торговельні відносини. В країнах Європейського Союзу виробництво високоякісних і безпечних продуктів харчування дедалі стає пріоритетним завданням державної політики. Сучасна політика Європейського Союзу полягає у наполегливому врегулюванні виробництва сільськогосподарської продукції та харчових продуктів за допомогою запровадження схем якості, які роблять акцент на географічні зони виробництва продуктів харчування або методи та процеси виробництва органічних продуктів.

Географічне походження, атрибути якості, методи виробництва продуктів харчування (наприклад, органічне землеробство проти звичайного), маркування, зони виробництва або навіть окремі методи виробництва, стають все більш значущими характеристиками для споживачів.

Атрибути якості в контексті сільськогосподарської політики, крім основних передумов безпечності продовольства також стосуються:

- специфічних характеристик продукту, які пов'язані з географічним походженням або виробничою зоною (наприклад, гірські райони), чи способу виробництва (наприклад, органічне сільське господарство);
 - спеціальні інгредієнти;
 - конкретних методів виробництва, що найчастіше є результатом місцевого досвіду і традицій;
 - обробки, підготовки, презентації та маркування.

Відповідно до політики Європейського Союзу виділяють наступні схеми якості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів гарантованої якості:

- захищене позначення походження (Protected designations of origin – PDO) та захищене найменування місця походження (Protected Geographic Indication – PGI);
- традиційна гарантована особливість (Traditional Speciality Guaranteed – TSG);
- органічне землеробство;

– найбільш віддалені регіони: продукти, характерні для Азорських островів, Канарських островів, Французької Гвіани, Гваделупи, Реюньйону, Мадейри та Мартініки.

PDO та PGI – означає найменування регіону, певної місцевості або (як виняток) країни, що використовується для опису сільськогосподарської продукції або харчових продуктів. Головна різниця між PDO та PGI, полягає в тому, що весь виробничий процес для продуктів із «захищеним позначенням походження» має відбуватися в певній географічній області, тоді як для продуктів із «захищеним найменуванням місця походження» лише один з трьох етапів виробництва (виробництво, обробка чи підготовка) повинен здійснюватися в певній географічній області.

Згідно до Регламенту (ЄС) № 834/2007 щодо органічного виробництва та маркування органічних продуктів органічною продукцією може називатися тільки продукція, виробництво якої здійснюється відповідно до затверджених правил органічного виробництва (стандартів), які передбачають мінімізацію використання отрутохімікатів, синтетичних мінеральних добрив для живлення ґрунту та рослин, використовуються органічні добрива, гормонів, антибіотиків та стимуляторів росту, а також заборону ГМО.

Традиційна гарантована особливість (TSG) засвідчує, що продукція сільського господарства та продуктів харчування повинна бути виготовлена з використанням традиційних інгредієнтів або повинна бути характерною для їх традиційного складу, виробничого процесу, або обробки відбиває традиційний тип виробництва.

Законодавчі схеми якості ЄС на функціональному рівні показують, яким вимогам щодо реєстрації, обігу, сертифікації та маркування (відображення логотипів підтвердження якості та спеціальних вимог до виробництва) має відповідати продукція.

Означений сегмент відображає сучасні тенденції в галузі продовольчої політики ЄС щодо поліпшення якості та безпечності продовольства в контексті важливості для здоров'я населення і значущості для налагодження міжнародних торговельних відносин Європейське законодавство проводить велику роботу в цьому напрямку створюючи різні інструменти для підвищення ступеню довіри до даної категорії продуктів. Саме за допомогою маркування, логотипів, специфікацій продукту, офіційного контролю можна довести відмінності окремих видів сільськогосподарської продукції та продуктів харчування від аналогічних товарів або харчових продуктів. Вони засвідчують, що продукт має певні характеристики в силу свого географічного походження, конкретних умов виробництва та обробки.